

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van BenedictusPoort campus Maria Middelaes te GENT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 126433-126441

Instellingsnummer 126433

Instelling BenedictusPoort campus Maria Middelaes

Directeur Dirk FLAMANT

Adres Kortrijksesteenweg 1024 - 9000 GENT

Telefoon 09-222.37.82

Fax 09-220.68.61

E-mail dirk.flamant@benedictuspoort.be

Website <http://www.benedictuspoort.be>

Bestuur van de instelling VZW Maria Assumpta

Adres Kortrijksesteenweg 1024 - 9000 GENT

Scholengemeenschap SGKSO De Bron Gent-Zuid

Adres Emiel Clauslaan 121 - 9800 DEINZE

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Marialand 29 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 01-02-2016, 02-02-2016, 03-02-2016, 04-02-2016, 05-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 05-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 03-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Agnes GEERTS

Teamleden Wim DE WIEST, Serge SAUBAIN, Erik VAN NIEUWENHUYZE,
Martine ZAMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Opvoedkunde in tso tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2011/7841/038, D/2012/7841/080 en D/2015/7841/015)	8
4.1.1.2 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan D/2013/7841/061)	10
4.1.1.3 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038)	13
4.1.1.4 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	15
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	16
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	18
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
5.1 Aanvangsbegeleiding	19
5.2 Evaluatiepraktijk	19
5.3 Deskundigheidsbevordering	21
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
7.1 Wat doet de school goed?	27
7.2 Wat kan de school verbeteren?	27
7.3 Wat moet de school verbeteren?	27
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

De BenedictusPoort is ontstaan na een aantal fusies en bestaat sedert 2008 uit twee scholen (instellingsnummers 126433 en 126441) gelokaliseerd op twee campussen. Op campus Maria Middelaars is enkel nog de opleiding Verpleegkunde hbo5 gehuisvest. Alle andere studierichtingen vinden een thuishaven op campus Ledeberg. Hier biedt de BenedictusPoort verschillende studierichtingen aan uit het aso, bso en tso binnen de domeinen Economie en maatschappij, Welzijn en maatschappij en Wetenschappen en techniek. Daarnaast organiseert ze een brede eerste graad. De organisatie op het vlak van onderwijskundige processen van beide scholen is zo hecht met elkaar verbonden dat het aanbevolen is de twee verslagen samen te lezen. De teksten 'samenvatting' en 'algemeen beleid' zijn in beide verslagen dan ook identiek.

2 SAMENVATTING

Het erkenningsonderzoek gebeurde op basis van een representatief deel van het onderwijsaanbod. Voor een aantal leerplannen voldoet de realisatie. Het betreft Engels in de tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Wetenschappen, Frans in de derde graad in de studierichting Verkoop en opvoedkunde in de tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen. Voor de andere onderzochte leerplannen voldoet de realisatie niet. Het opsplitsen in vakken van een geïntegreerd leerplan veroorzaakt onder andere bij één leerplan een tekort. Voornamelijk echter liggen de oorzaken bij het ontbreken van de minimale materiële vereisten en een te beperkte leerplangerichtheid waardoor zich hiaten voordoen op het vlak van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk. Het betreft de vakken aardrijkskunde, maatschappelijke vorming en techniek in de eerste graad, aardrijkskunde in de derde graad Economie-moderne talen en Humane wetenschappen, Administratie en retail in de tweede graad Verkoop en huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in de tweede graad Verzorging-voeding. Hierdoor voldoet de school niet aan alle erkenningsvoorwaarden met betrekking tot de leerplanrealisatie.

De school streeft in onvoldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij haar leerlingen na. Het nastreven van de VOET via een cyclische verbeteringsdynamiek is na de fusie nog onvoldoende uitgebouwd. De aandacht voor het ondersteunen en het evalueren van de VOET-werking is op de achtergrond geraakt. Uit het onderzoek tijdens de doorlichting blijkt dat heel wat VOET nagestreefd worden, maar dat de school te weinig zicht op het geheel heeft om planmatig de hiaten weg te werken. Daardoor voldoet de school niet aan de erkenningsvoorwaarde met betrekking tot het nastreven van de VOET.

Door systematische controles van interne en externe diensten heeft de school een goed zicht op de werkpunten van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze pakt het wegwerken van de tekorten voldoende planmatig aan. De school krijgt echter een gunstig advies beperkt in de tijd voor woonbaarheid, veiligheid en hygiëne omwille van een aantal belangrijke dossiers die nog uitvoering moeten krijgen. Deze situeren zich op het vlak van de brandveiligheid in de D-blok, het voldoen aan de comfortvoorwaarden van enkele lokalen, het verbeteren en verhogen in aantal van de sanitaire installaties en het beschikken over een geldig keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie door een erkend organisme.

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Voor het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen werden aanvangsbegeleiding, deskundigheidsbevordering en evaluatiepraktijk geselecteerd. De aanvangsbegeleiding voor beginnende leraren is een voorbeeld van goede praktijk. De school heeft een sterke visie ontwikkeld en biedt een doordachte ondersteuning aan haar starters met aandacht voor pedagogisch-didactische thema's. De school investeert in een systematische kwaliteitsbewaking en integreert nieuwe onderwijskundige ontwikkelingen in haar aanvangsbegeleiding. De visie op deskundigheidsbevordering is onderbouwd en gelinkt aan de prioriteiten op schoolniveau. De schoolleiding heeft een nascholingsplan waarin zij vooral inzet op nascholingsinitiatieven voor het volledige lerarenkorps. Het is een uitdaging voor de school om de implementatie van deze nascholingen te bewaken en op te volgen. Uit het vakkenonderzoek blijkt dat vakgerichte nascholingen minder vaak voorkomen. Een aansturing door het schoolbeleid vanuit een behoefteonderzoek is in deze noodzakelijk. Evaluatiepraktijk is een prioritair thema in het schoolbeleid. De school wil op korte termijn evolueren naar een meer permanente en leerlinggestuurde toetsing. De schoolleiding levert grote inspanningen om leraren en vakgroepen hierbij te ondersteunen. De resultaten hiervan verschillen tussen en binnen de vakgroepen. De expertise om de vernieuwde evaluatiepraktijk concreet én leerplangericht vorm te geven, is immers niet overal even sterk aanwezig.

Door de schoolwerking gedurfd in vraag te stellen, trekt de school een proces van interne kwaliteitszorg op gang en verhoogt zo de betrokkenheid van het personeel. Het kwaliteitszorgsysteem geeft blijk van een systematische en integrale aanpak. De school verzamelt en analyseert geregeld gegevens om bij te sturen waar nodig en te borgen wat goed loopt. Het beleidsvoerend vermogen is hoog. De onderwijsinspectie besluit de doorlichting van de BenedictusPoort met een advies 'gunstig, beperkt in de tijd'. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de tekorten weggewerkt zijn.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	aardrijkskunde, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	aardrijkskunde, techniek	
Graad 1 Techniek-wetenschappen	aardrijkskunde, techniek	
Graad 2 BSO Verzorging-voeding		huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen		opvoedkunde
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen		opvoedkunde

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Opvoedkunde in tso tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2011/7841/038, D/2012/7841/080 en D/2015/7841/015)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Het onderwijsaanbod en de leerlingenevaluatie sluiten voldoende aan bij het concept en de doelstellingen van het leerplan.

Onderwijsaanbod	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De leraren slagen erin om de doelstellingen vrij volledig en grotendeels volgens de visie van het leerplan aan te reiken. De leerlingen krijgen de leerinhouden evenwichtig gespreid over de graden aangeboden. De nadruk ligt hoofdzakelijk op het bestuderen van begrippen, structuren, analysemodellen en theoretische kaders. De leerinhouden zijn gericht op herkenbare probleemstellingen en functionele toepassingen. De systematisch ingelaste oefeningen zetten de leerlingen aan de leerstof te verwerken, uit te diepen en te verbinden met de praktijk. De meeste oefeningen zijn doelgericht en aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Enkele taken overstijgen het kennisniveau niet.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Door het leerwerkboek te laten primeren op het leerplan krijgen enkele vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen onvoldoende aandacht. De leerlingen krijgen weinig gelegenheid om zelf ervaringen op te doen. Dit belemmert de leerlingen de kennis- en vaardigheidsgerichte aspecten in samenhang te verwerven. Zo ligt in de tweede graad bijvoorbeeld te weinig de nadruk op het passend leren communiceren in verschillende situaties en op het observeren, interpreteren en rapporteren van het menselijk gedrag. In de derde graad zijn er weinig toepassingen terug te vinden van de leerplandoelstellingen die de leerlingen aanzetten tot onderzoekend leren. De leerlingen worden beperkt geconfronteerd met doordachte sociaal-pedagogische vraagstukken. Voor enkele toepassingen legt de vakgroep doelbewust verbanden met de 'integrale opdrachten', wat tot een duidelijke meerwaarde van het curriculum leidt.

De verticale samenhang wordt te weinig bewaakt door een leerlijn die het verwerkingsniveau doet toenemen in complexiteit en de leerlingen stapsgewijs meer zelfstandigheid biedt bij het uitvoeren van opdrachten.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leslokalen zijn bescheiden ingericht. Ze beschikken niet over apparatuur voor grootbeeldprojectie. Door een gebrek aan voldoende multimedia-uitrusting en door de tijdsinvestering die de installatie van een mediakast in het leslokaal vergt, wenden de leraren deze niet vaak aan. Om de lessen visueel te ondersteunen en de actualiteitswaarde van de lessen te verhogen, gebruiken ze soms een eigen laptop, afdrukken en ander persoonlijk didactisch materiaal. Het inzetten van een laptop is echter niet functioneel in het geval van grote lesgroepen. Slechts heel af en toe hebben de lessen plaats in een lokaal met computerfaciliteiten voor ICT-activiteiten door de leerlingen zelf. Dit heeft te maken met het feit dat deze lokalen te weinig beschikbaar en niet vlot reserveerbaar zijn. De flexibele aanwending van ICT en andere informatiebronnen is nog een aandachtspunt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie gebeurt op basis van taken, toetsen, examens en observaties van de opdrachten. De toetsen en examens zijn verzorgd opgesteld. De vraagstelling is gevarieerd. De vragen zijn behoorlijk evenwichtig gespreid over de behandelde leerstof en doorgaans eenduidig geformuleerd. Heel wat opgaven kaderen in relevante en actuele contexten. De leerlingen kennen de puntenverdeling. De vragen peilen naar kennis, inzicht en toepassingen, maar het kennisaspect overweegt. De taken richten zich meer op inzicht en toepassingen. Complexere sociaal-pedagogische vraagstukken komen minder aan bod in de evaluatie. De opdrachten gaan gericht de beheersing van vaardigheden na. Deze zijn evenwel nog te beperkt om de mate waarin de leerlingen alle vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen beheersen, in kaart te kunnen brengen. Het ontbreken van toetsbare beoordelingscriteria bij sommige opdrachten is niet bevorderlijk voor de transparantie. Het gebruik van beoordelingsschalen vindt echter stilaan ingang en is al verankerd in de evaluatiepraktijk van de 'integrale opdrachten'. De aard en omvang van de mondelinge eindexamens in beide leerjaren van de derde graad zijn onvoldoende afgestemd op het vereiste beheersingsniveau.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren bouwen een vertrouwensrelatie op met de leerlingen en stimuleren hun zelfvertrouwen door een motiverend klasmanagement. Duidelijke afspraken over de verwachtingen en de leerhouding scheppen een veilig klasklimaat. Een goede afwisseling van werkvormen stimuleert de actieve deelname van de leerlingen aan de lessen en draagt bij tot een aangenaam leerklimaat. De leraren creëren kansen om de leerinhouden in te bedden in realiteitsgerichte en maatschappelijk relevante contexten. De meeste leraren maken gebruik van passend didactisch materiaal, vaak zelf ontwikkeld, om de lessen te ondersteunen. Ze beschikken over presentaties om structuur te geven aan de lessen en de leerinhouden te illustreren. De lessen vertrekken vanuit leerwerkboeken die aangevuld worden met extra leerinhouden, passende voorbeelden, situatieschetsen, beeldmateriaal, actuele artikels en oefeningen.

De aanvullende bundels zijn doorgaans goed gestructureerd en verzorgd uitgewerkt. De aandacht voor de instructietaal en de vaktaal is goed. De leerlingen kunnen steeds op ondersteuning rekenen en de drempel om vragen te stellen is laag. De leerlingen weten wat van hen verwacht wordt op toetsen en examens. De leraren bespreken de toetsen klassikaal. De leerlingen krijgen extra toelichting indien nodig.

4.1.1.2 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan D/2013/7841/061)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voldoet niet. Het onderwijsaanbod is onvoldoende evenwichtig en te weinig praktijkgericht. De leerlingenevaluatie is te beperkt afgestemd op de leerplandoelstellingen. De tekorten op het vlak van infrastructuur en uitrusting vormen een belemmering voor de realisatie van een aantal doelstellingen.

Onderwijsaanbod	De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen voor huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in onvoldoende mate. Het lerarenteam heeft de leerplandoelstellingen geclusterd in twee vakken. Het vak 'leefzorg' vertrekt vanuit de algemene doelstellingen (AD): 'zorg dragen voor gezondheid en welzijn' (AD4) en 'ondersteunen bij (ped)agogisch handelen' (AD5). Het vak 'woonzorg' legt zich toe op 'een maaltijd plannen, voorbereiden en bereiden' (AD6), 'zorg dragen voor lokalen, keukens en leefruimten' (AD7) en 'zorg dragen voor linnen' (AD8). Doorheen gelijklopende thema's komen de algemene doelstellingen in beide vakken geïntegreerd aan bod.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De aan het vak 'woonzorg' toegekende doelstellingen komen onvoldoende evenwichtig aan bod en missen diepgang. De overwegend theoretische benadering staat haaks op de visie van het leerplan, waarin een handelingsgerichte aanpak belangrijker wordt geacht dan de ontwikkeling van de cognitieve doelen op zich. Daardoor worden essentiële doelstellingen niet gerealiseerd. De focus ligt overwegend op kennisinhouden. De leerinhouden zijn onvoldoende gericht op functionele toepassingen en op een praktijkgerichte initiatie in de zorg voor maaltijden, linnen en leefruimten. De leerlingen krijgen te weinig kansen voor ervaringsgericht, probleemoplossend en zelfgestuurd leren, hoewel zelf waarnemen, zelf denken en zelf uitvoeren essentieel zijn om de doelen te kunnen bereiken. Bij de planning en uitvoering van de praktijkopdrachten bewaakt de vakgroep onvoldoende de leerlijnen ten aanzien van zowel de basisprincipes en -technieken als van de werkorganisatie. Bovendien is de selectie van praktijkopdrachten niet altijd doelgericht, betekenisvol en motiverend. Een tekort aan aangepaste materiële middelen en de grootte van sommige lesgroepen vormen belemmerende factoren. De leerlingen beheersen op het einde van de tweede graad bijgevolg onvoldoende de basisprincipes en -technieken om de overstap naar de derde graad te maken.

De meeste leerplandoelstellingen die aan het vak 'leefzorg' zijn toegewezen, kennen een meer expliciete en systematische uitwerking. De invalshoek is doorgaans theoretisch waardoor enkele doelstellingen niet op het verwachte beheersingsniveau aan bod komen en de leerlingen te weinig op een verantwoorde manier leren omgaan met allerlei zorgprocessen. Beperkingen op het vlak van infrastructuur en leermiddelen zorgen voor een weinig krachtige leeromgeving.

De aanpak van de algemene doelstellingen met betrekking tot 'kwaliteitsbewust handelen' (AD1), 'communiceren' (AD2), 'in groep werken' (AD3) en 'oriënteren op beroepen en studiekeuze' (AD9) gebeurt niet altijd even nadrukkelijk en stelselmatig of exploreert men te weinig vanuit de praktijk in relatie tot de andere algemene doelen. De integrale benadering van het leerplan staat nog niet op punt.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Heel wat lessen hebben plaats in gewone leslokalen. Er staan twee didactische keukens ter beschikking van de vakgroep. Rekening houdend met de didactische capaciteit van beide keukens, de grootte van sommige klasgroepen en de hoge bezettingsgraad volstaan de beschikbare infrastructuur en uitrusting niet om de doelstellingen te realiseren. De school legt momenteel de laatste hand aan een polyvalent lokaal voor verzorging.

De leslokalen beschikken niet over apparatuur voor grootbeeldprojectie. Door een gebrek aan voldoende multimedia-uitrusting en de tijdsinvestering die de installatie van een mediakast in een leslokaal vergt, wenden de leraren deze niet vaak aan. Om de lessen visueel te ondersteunen en de actualiteitswaarde van de lessen te verhogen, gebruiken ze soms een eigen laptop, afdrukken en ander persoonlijk didactisch materiaal. Het inzetten van een laptop is echter niet functioneel in het geval van grote lesgroepen.

Slechts heel af en toe hebben de lessen plaats in een lokaal met computerfaciliteiten voor ICT-activiteiten door de leerlingen zelf. Dit heeft te maken met het feit dat deze lokalen te weinig beschikbaar en niet vlot reserveerbaar zijn. De flexibele aanwending van ICT en andere informatiebronnen is nog een aandachtspunt.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leerlingenevaluatie gaat sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. Dit resulteert, net zoals bij het aanbod, in een onevenwichtige evaluatie die onvoldoende aansluit bij het vereiste beheersingsniveau. De evaluatie gebeurt hoofdzakelijk theoretisch via toetsen en examens. De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen krijgen in de evaluatiepraktijk te weinig aandacht.

De vraagstelling in toetsen en examens is overwegend gericht op reproductie van aangeleerde kennis. Toepassingsgerichte vragen komen minder voor. Enkele vaardigheidsgerichte doelstellingen worden via kennisvragen geëvalueerd. Het doel van sommige vragen is onduidelijk.

Niettegenstaande het een handelingsgericht leerplan betreft, kunnen er nauwelijks beoordelingen van praktijkopdrachten voorgelegd worden. De evaluatie vertoont weinig samenhang en gelijkgerichtheid. Om de handelingsbekwaamheid van de leerlingen in kaart te brengen, werden enkele evaluatiefiches ontwikkeld. De beoordelingscriteria en de puntenverdeling staan in elke methodiek nog niet op punt. De leerlingen worden nog onvoldoende gestructureerd gestimuleerd tot zelfevaluatie om zodoende hun eigen leerproces bij te sturen.

De leerlingenevaluatie is bijgevolg onvoldoende transparant, betrouwbaar en valide. Hierdoor biedt de evaluatiepraktijk onvoldoende garantie dat de leerlingen de leerplandoelstellingen bereiken. De evaluatiegegevens bieden bovendien weinig indicatie voor remediëring of verdieping.

Leerbegeleiding De leerlingenbegeleiding getuigt van aandacht en zorg voor alle leerlingen. De
Preventief aanzet tot het geïntegreerde benaderen van de algemene doelstellingen draagt
Curatief bij tot realiteitsgericht leren. De integratie van theorie en praktijk is nog een
 werkpunt. De leerlingen krijgen weinig gelegenheid om via praktijkopdrachten
 leerstofonderdelen in te oefenen. De opdrachten worden te weinig benaderd
 vanuit het methodisch handelen. Vaardigheden zoals zich kunnen informeren,
 kunnen plannen, uitvoeren en evalueren worden te weinig doelbewust
 aangeleerd en systematisch toegepast. Bovendien worden sommige
 leerinhouden veeleer geïsoleerd aangeboden, buiten een bredere zorgcontext.

De theoretische lessen zijn behoorlijk toepassingsgericht opgevat. De leraren kaderen de leerinhouden binnen de context van het dagelijkse leven van de leerlingen en de sociale werkelijkheid om de leerinhouden bevattelijk te maken en de taakbetrokkenheid van de leerlingen te verhogen. De afwisseling in toegepaste werkvormen draagt bij tot het creëren van een aangenaam leerklimaat.

De vakgroep levert inspanningen om integraal te werken door per vak alle leerinhouden thematisch in één leerlingencursus te verwerken. Wat reeds voorligt, is verzorgd, gestructureerd en doorgaans behoorlijk afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

4.1.1.3 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038)

Voldoet niet

De minimale materiële vereisten ontbreken. Dit beperkt de diepgang waarmee leerplandoelen kunnen aangeboden worden.

Onderwijsaanbod Het aanbod is sterk leerplangericht, maar de realisatie lijdt onder het ontbreken van de minimale materiële vereisten. De verschillende thema's komen goed gespreid over de leerjaren aan bod. De diepgang waarmee de doelen worden behandeld is veeleer beperkt omdat de vordering beïnvloed wordt door de taalbeheersing van de leerlingen. De materiële uitrusting stimuleert het gebruik van ondersteunend beeldmateriaal niet. Daardoor gaat een te groot gedeelte van de onderwijstijd naar de beschrijving en verklaring van terminologie, waarvan de effectiviteit beperkter is dan bij ondersteuning met visualisatie. De terechte zorg om alle thema's te behandelen, resulteert daardoor in geringe diepgang, ondanks de beperking tot de basisdoelen.

Voor de meeste thema's worden de doelen op het juiste beheersingsniveau aangeboden. Dit is minder het geval met deze uit het thema 'Landschap en kaart', mede door het ontbreken van kaartmateriaal. In het tweede leerjaar maken de leerlingen een begeleid zelfstandig groepswork rond toerisme.

De doelen rond terreinwerk worden kwaliteitsvol aangeboden. De waarnemingen in de eigen omgeving vinden plaats voor alle thema's waarbij het leerplan dit vereist. Ze worden ook in dezelfde periode uitgevoerd als de behandeling in de klas waardoor ze een goede ondersteuning zijn. In het tweede leerjaar worden landschappen verkend tijdens een excursie.

Er is aandacht voor actualiteit, maar de doelstelling om deze op passende kaarten te situeren krijgt weinig aandacht door het ontbreken van wandkaarten. Daardoor wordt voorbijgegaan aan de verwachting van het leerplan dat er voortdurend aandacht gaat naar het situeren t.o.v. referentiepunten, -lijnen en -vlakken. Ook de opbouw van referentiekaarten als continu proces tijdens de graad wordt daardoor gehypothekerd.

Uitrusting De minimale materiële vereisten zijn niet beschikbaar. De school kiest ervoor de lessen te laten plaats vinden in de weinig aangeklede lokalen van elke klasgroep. Wandkaarten van België, Europa en de wereld ontbreken in deze lokalen. Het ontbreken van wandkaarten die permanent ter beschikking zijn, verhindert het situeren van plaatsen, ook op onverwachte momenten, en de opbouw van de referentiekaarten en het wereldbeeld. De atlanten worden bewaard in een centrale opslagruimte in een ander gebouwenblok. Dit is weinig gebruiksvriendelijk en zorgt voor ondoeltreffend gebruik van lestijd. Kompassen en topografische kaarten van de eigen streek en de excursiegebieden ontbreken.

Voor frontaal gebruik ter ondersteuning van de les zijn mediakasten beschikbaar met PC en klein scherm. Deze zijn onvoldoende performant, wat het frequent gebruik ontmoedigt, vooral voor kortere visualisaties of als ondersteuning op niet geplande momenten. De schermgrootte laat niet toe de weergave van kaart- en bronnenmateriaal doeltreffend te gebruiken.

Computerklassen voor ICT-gebruik door de leerlingen zijn beperkt beschikbaar. De vraag is groter dan het aanbod en de reserveringsprocedure bemoeilijkt het planmatig gebruik ervan.

De talrijke mogelijkheden die het vak biedt om een bijdrage te leveren aan het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen ICT worden daardoor slechts in beperkte mate benut.

De vakgroep probeert met veel creativiteit en goodwill deeloplossingen te bieden door zelf materiaal aan te maken of aan te schaffen en in te zetten. Dit leidt tot oncomfortabele situaties en ontslaat de school niet om zelf aan de voorwaarde te voldoen om te beschikken over voldoende didactisch materiaal en over een aangepaste schooluitrusting.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie gebeurt op basis van toetsen, taken en examens. De verschillende thema's worden evenwichtig bevraagd. De vragen zijn duidelijk geformuleerd en veelal gebaseerd op bijhorend bronnenmateriaal. De kwaliteit van het gebruikte beeldmateriaal is opvallend goed. De puntenverdeling is aangegeven bij de vragen. De meeste vragen vertrekken bewust vanuit de leerplandoelstellingen. Ook vaardigheden worden kwaliteitsvol geëvalueerd op basis van nieuwe bronnen. Dat is, sporend met het aanbod, minder het geval voor enkele kaartvaardigheden. De evaluatie van het atlasgebruik hangt dan weer af van de beschikbaarheid van de schoolatlassen op de examendag. Door de geringe diepgang van de behandeling van sommige doelen wordt soms teruggevallen op de bevraging van terminologie zonder context. Algemeen is de evaluatie transparant en voldoende valide.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De leerlingen beschikken over een schoolatlas en goed gestructureerd studiemateriaal. Door middel van een onderwijsleergesprek, afgewisseld met korte opdrachten en leeractieve werkvormen, wordt leerplangericht gewerkt. De taakbereidheid en de leergierigheid van de leerlingen is groot. Ondanks de inspanningen van de vakgroep, bemoeilijkt het ontbreken van de minimale materiële vereisten de ondersteuning van het leerproces. De leerlingen weten goed wat van hen verwacht wordt bij toetsen en examens.

Deskundigheidsbevordering

Vorming
Overleg

De taakbekommernis van de vakgroep is groot. Op basis van leerplanstudie en reflectie wordt een kwaliteitsvolle realisatie nagestreefd. Uit het nascholingsaanbod worden passende keuzes gemaakt. Daarnaast doorloopt het volledige korps een intern traject rond didactische processen. De professionaliteit en het doelgerichte engagement leidt tot voortreffelijk aardrijkskundeonderricht in de gegeven situatie.

4.1.1.4 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet niet

De school streeft in onvoldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De school heeft een impliciete visie op de VOET. Er is geen planning die ervoor zorgt dat alle VOET voor alle leerlingengroepen worden nagestreefd. Ze rekent op een invulling via de vakken en de projecten die jaarlijks terugkeren, aangevuld met een bijdrage van initiatieven die genomen worden omwille van hun actualiteitswaarde. Naar aanleiding van de vernieuwde VOET is er op de beide toenmalige vestigingsplaatsen een tijdelijke dynamiek geweest om de VOET gericht na te streven. Na het samenbrengen van de studierichtingen op één campus, zijn andere aspecten van de schoolwerking prioritair behandeld en werd de VOET-werking weinig aangestuurd. De directie verwacht dat de leraren de VOET die via hun vak worden nagestreefd, opnemen in hun jaarplan. Projecten worden ingevuld vanuit het opvoedingsproject, de schoolcontext en de actualiteit, maar worden minder uitgewerkt met het oog op hun bijdrage aan de VOET. Aan de zeven kernwoorden van het opvoedingsproject wordt de laatste twee schooljaren telkens wel een VOET gekoppeld die daardoor extra aandacht krijgt.

Recentelijk is gepoogd een inventaris te maken. Door de koppeling van de bestaande projecten aan VOET beschikt de school over een gedeeltelijk overzicht voor de verschillende contexten. Daaruit blijkt dat deze projecten niet volstaan om aan de inspanningsverplichting voor alle VOET te voldoen. Voor de aanvulling vanuit de vakken werden gegevens voor twee contexten verzameld. Omwille van de variatie in de benadering door de leraren, blijkt de verdere verwerking van de ingediende documenten weinig zinvol. Door het gebrek aan strategie om een kwaliteitsvolle afstemming op alle VOET te waarborgen, zijn de linken tussen vakken en VOET in veel gevallen te vrijblijvend.

Ondersteuning De school levert de laatste jaren weinig organisatorische inspanningen om het nastreven van de VOET structureel te ondersteunen. De coördinatie lag tot enkele maanden geleden uitsluitend bij de directie. De aandacht werd gevestigd op de verbinding van de vakken met de VOET en de registratie daarvan in de jaarplannen. Het ontbreekt evenwel aan een strategie om het lerarenteam deskundig te maken en positief te motiveren om zo voldoende draagvlak te creëren om de VOET gericht na te streven. Sedert vorig schooljaar wordt er wel gewerkt aan motivering om de zeven VOET die aan het opvoedingsproject gekoppeld worden voldoende aandacht te geven. Sinds enkele maanden is er een VOET-coördinator aangesteld. Deze opdracht wordt ondersteund met één wekelijks uur.

Doeltreffendheid Er is amper of geen aandacht voor het evalueren van de VOET-werking. Door het ontbreken van een globaal en betrouwbaar overzicht waaruit het bereik en de kwaliteit van de nagestreefde VOET zou kunnen blijken, beschikt de school ook niet over de informatie die nodig is om het VOET-beleid en het bestaande aanbod te evalueren en bij te sturen waar nodig. Uit de doorlichting blijkt dat een deel van het korps te weinig vertrouwd is met VOET om deze kwaliteitsvol na te streven. In sommige gevallen verengt men het nastreven van de VOET tot deze die aan het opvoedingsproject gekoppeld zijn.

Ontwikkeling	Er zijn onvoldoende professionaliseringsinitiatieven. Bij de invoering van de nieuwe VOET volgde voor elk van de toenmalige campussen een personeelslid externe nascholing. De teams werden geïnformeerd en via de vakgroepen werd de implementatie opgestart. Het samenvoegen van de beide teams heeft dit proces onderbroken. Er werd niet verder gewaakt over voldoende professionaliteit bij de leden van het schoolteam. Ook de aanstelling van een VOET-coördinator gaat tot nu toe niet gepaard met een scholingstraject.
Uitvoering Sociorelationele ontwikkeling	Ongeveer de helft van de eindtermen wordt met voldoende diepgang nagestreefd. Groei, luisterbereidheid en flexibiliteit zijn drie waarden uit het opvoedingsproject. In de gedeeltelijke inventaris worden de VOET uit deze context dan ook verbonden met de levensregel voor de leerlingen. De school heeft met overtuiging een aanpak uitgewerkt om de leerlingen te begeleiden in het samen leven en functioneren. Daardoor worden de VOET rond relaties en interactie nagestreefd, vooral wat schoolse contexten betreft. Het overzicht bevat weinig informatie over de inspanningen die gedaan worden met betrekking tot andere relaties en het reflecteren daarover. Enkele projecten worden gekoppeld aan de VOET rond kunst en cultuur. Het bereik en de frequentie garanderen geen gerichte benadering voor alle leerlingen. De bijdrage van de vakken werd niet in het overzicht verwerkt.
Omgeving en duurzame ontwikkeling	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school hecht veel belang aan een duurzame leefwijze op de campus. Met de organisatie van de dagelijkse werking is ze een voorbeeld voor het vormgeven van de waarde 'engagement' uit het opvoedingsproject. Bij diverse acties, wederkerend of aansluitend bij de actualiteit, worden de leerlingen zelf betrokken. De bijdrage van de vakken werd niet in het overzicht verwerkt.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat pas recent op systematische wijze de situatie na op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Voordien lag de klemtoon vooral op het opvolgen van de infrastructuurwerken, waardoor de organisatie en de uitvoering van het welzijnsbeleid quasi onbestaand waren. Nu wordt naast het onmiddellijk anticiperen op meldingen, het volledige welzijnsbeleid geleidelijk aan in kaart gebracht. Daardoor bevat het globaal preventieplan nog niet alle aspecten van het welzijnsbeleid, maar bevat het wel voldoende aspecten die gekoppeld zijn aan het erkenningsonderzoek. De preventieadviseur voert geregeld controles uit en rapporteert hierover aan de school. Daardoor kent de school de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De preventieadviseur maakt gebruik van de analyses van de beschikbare verslagen van externe deskundigen en de vaststellingen tijdens de eigen controles. De meeste opgemerkte tekorten vinden we terug in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het jaaractieplan is concreet en realistisch. Elk jaar bekijkt het schoolbestuur welke budgetten zij kan vrij maken in functie van de hoogdringendheid.

Niet alle lokalen beantwoorden aan de woonbaarheid-, veiligheids- en comfortvoorwaarden. Er is aandacht voor compenserende maatregelen in afwachting van de uitvoering van reeds goedgekeurde dossiers of dossiers die nog in de fase van de subsidieaanvraag zitten. Voor problemen waarvoor nog geen oplossing is, probeert de school de ongemakken tot een minimum te beperken. Zo gebruikt de school de lokalen met kleine oppervlakte of onvoldoende hoogte enkel voor de kleinste lesgroepen en/of beperkt ze de verblijftijd. Op het gebrek aan een lift voor personen met een handicap in de A-, B- en D-blok, anticipeert de school door een lokaal gelegen op het gelijkvloers vrij te houden. In afwachting van de goedkeuring van de renovatie van een oud sanitair blok, lost de school het probleem van onvoldoende toiletten voorlopig op door het aantal leerlingen aanwezig op school en per pauze te beperken via een aantal ingrepen. Zo spreidt zij de stageperiodes over het hele jaar, herschikt zij het lessenrooster zodat pauzes op diverse momenten vallen en stelt zij een aantal toiletten voor gemengd gebruik open. In het laatste geval dient ze de juiste pictogrammen nog aan te brengen.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle leslokalen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in de documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Heel wat tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting grotendeels opgelost. Aan de opmerkingen in verband met de hoogte van enkele trapeuningen en/of de ontbrekende leuningen bij brede trappen in de A- en B-blok is nog niet tegemoet gekomen. Voor 2016 staat alvast de start van het brandveilig maken van blok D op de planning. Verdere renovatie ervan moet een antwoord bieden op het struikelgevaar wegens ongelijke vloerhoogten en trapjes. Het vernieuwen van de bovenlaag van de sportvloer in de sporthal is eveneens een dringende aangelegenheid. De diverse dossiers zijn aangevraagd, maar kregen nog geen goedkeuring. Verder zoekt de school nog naar een oplossing voor het probleem met de verlichting, verluchting en akoestiek van enkele leslokalen.

De school beschikt over een brandpreventieverslag dat opmerkingen bevat die niet allemaal weggewerkt zijn. Ze kan geen geldig keuringsverslag voorleggen van de laagspanningsinstallatie in A-, B- en D-blok. Verder ontbreekt nog een milieuvergunning klasse 2. De school beschikt enkel voor de nieuw aangekochte toestellen over een gelijkvormigheids- of conformiteitsattest, over een indienststellingsverslag en over de veiligheidsinstructiekaarten noodzakelijk voor het gebruik van toestellen, arbeidsmiddelen en beschermingsmiddelen. De risicoanalyse betreffende de preventie van legionella moet nog uitgevoerd worden. Bijgevolg is er nog geen beheersplan. Aan de inrichting van een EHBO-lokaal conform de regelgeving wordt gewerkt.

De school toont aan dat ze rekening houdt met de opmerkingen van het personeel. Voorlopig leidt de procedure nog niet tot de gewenste cultuur waarbinnen iedereen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de woonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor woonbaarheid, veiligheid en hygiëne omwille van een aantal belangrijke dossiers die nog uitvoering moeten krijgen. Deze situeren zich op het vlak van de brandveiligheid in het D-blok, het voldoen aan de comfortvoorwaarden van enkele lokalen, het verbeteren en uitbreiden van het aantal sanitaire installaties en het beschikken over een geldig keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie door een erkend organisme.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid De aanvangsbegeleiding is een speerpunt van het personeelsbeleid dat kadert binnen het nieuwe opvoedingsproject: de schoolleiding neemt haar beginnende leraren doelgericht mee in een persoonlijk ontwikkelingstraject.

Ondersteuning Het directieteam heeft degelijke structuren opgezet om de aanvangsbegeleiding te ondersteunen: het aanvangsbegeleidingsteam bestaat uit een mentor, de pedagogisch directeur, een klascoach en een vakmentor. De mentor en de klascoach zijn voor hun taken een aantal lesuren vrijgemaakt. Zij nemen hun rol en taken met veel toewijding op.

De beginnende leraren krijgen bij aanvang nuttige informatie in de vorm van een vademecum. Daarnaast gaat via een groepstraject van twee jaar veel aandacht naar de persoonlijke ontwikkeling van de leraren. Zij komen wekelijks samen. Dit traject is goed doordacht en behandelt via intervisie en zelfreflectie thema's zoals didactische vernieuwing, coaching, motivatie van leerlingen en herstelgericht werken. Het is bovendien positief dat de leraren hiervoor zijn vrijgeroosterd tijdens de schooluren.

Doeltreffendheid De doeltreffendheid is goed: via een kwalitatieve meting bij de beginnende leraren onderzoekt de schoolleiding jaarlijks de werking van de aanvangsbegeleiding. Op basis van deze informatie stuurt zij haar traject bij. Een aantal behandelde thema's hebben een positief effect: tijdens de doorlichting was de didactische vernieuwing zichtbaar in de lespraktijk van enkele beginnende leraren. Het directieteam en de mentor ervaren ook de vertrouwensband, de aanzet tot zelfreflectie en de betrokkenheid van de jonge leraren bij het schoolgebeuren als positieve resultaten.

Ontwikkeling De school gaat gericht op zoek naar nieuwe ontwikkelingen die de aanvangsbegeleiding en de pedagogisch-didactisch talenten van de beginnende leraren kunnen versterken. Daarvoor doet zij een beroep op externe organisaties en de pedagogische begeleiding. Ook de scholengemeenschap investeert in intervisie: zij voorziet jaarlijks een overlegmoment voor de mentoren van de verschillende scholen waarin zij expertise kunnen delen.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Evaluatiepraktijk is een prioritair thema in het schoolbeleid. De school stelde vast dat steeds minder leerlingen een A-attest behaalden, ondanks de vele remediëringsinitiatieven. Om deze trend om te buigen wil het schoolbeleid evolueren naar een meer permanente en leerlinggestuurde toetsing. Ze is daartoe een traject gestart onder academische begeleiding.

In het schooljaar van de doorlichting hanteert de school nog een klassiek evaluatiesysteem, waarbij de verhouding tussen het dagelijks werk en de examens verschilt naargelang de onderwijsvormen en graden. Voor sommige vakken en vakonderdelen kiest zij voor gespreide evaluatie.

Er zijn geen schoolbrede afspraken over de verhouding tussen kennis, vaardigheden en attitudes in de evaluatie. Wel geldt als regel dat leefattitudes niet mogen verrekend worden in de punten voor het dagelijks werk. De school rapporteert over de leefattitudes met een 'groeikaart'.

Afspraken over de evaluatie van de onderzoekscompetentie (OC) in het aso en van de geïntegreerde proef (GIP) en de stage in bso en tso gebeuren op het niveau van de vakgroepen.

De school geeft regelmatig feedback door middel van verschillende soorten rapporten en op oudercontacten. Tussendoor kunnen leerlingen en ouders het digitaal puntenboek raadplegen.

Ondersteuning De leraren krijgen via een aantal interne documenten duidelijke richtlijnen over de organisatorische en praktische aspecten van de evaluatiepraktijk. Ook ouders en leerlingen zijn via het schoolreglement voldoende geïnformeerd over de evaluatie- en rapporteringspraktijk.

In een reeks studiedagen en opleidingssessies heeft de school de vakgroepen aangezet tot een grondige analyse van de leerplannen. In een volgende fase vraagt ze de leraren om zinvolle leerstofgehelen te definiëren waarin kennis, vaardigheden en attitudes gekoppeld zijn. Dit moet leiden tot een geïntegreerde manier van toetsen.

Doeltreffendheid De inspanningen van het schoolbeleid om de gelijkgerichtheid binnen het schoolteam te bevorderen, leveren uiteenlopende resultaten op. Niet alle vakgroepen en leraren vorderen even gestaag in het proces naar een meer geïntegreerde en leerlinggestuurde evaluatiepraktijk. Dat komt gedeeltelijk doordat sommige leraren en vakgroepen huiverachtig staan tegenover het concept zelf, maar vooral door een gebrek aan expertise om de vernieuwde evaluatiepraktijk concreet vorm te geven. Uit het onderzoek van de doorgelichte vakken blijkt dat nog niet alle leraren de leerplandoelstellingen als uitgangspunt nemen bij het evalueren.

De mate waarin leraren evaluatiegegevens gebruiken om hun onderwijspraktijk bij te sturen en waar nodig te differentiëren, verschilt sterk tussen en binnen vakgroepen. De schoolleiding gebruikt de evaluatiegegevens wel geregeld om leraren hun evaluatiepraktijk in vraag te doen stellen.

De school motiveert de B- en C-attesten voldoende, maar maakt bij de onderbouwing ervan en voor de advisering nog te weinig gebruik van alle gegevens uit het leerlingendossier. Uitgestelde beslissingen komen nog enkel voor in de individuele en uitzonderlijke gevallen die de regelgeving toelaat.

Ontwikkeling Het is de bedoeling van de schoolleiding om met de hele school op hetzelfde ogenblik met de vernieuwde evaluatiepraktijk van start te gaan. Een tussentijdse evaluatie bracht aan het licht dat het tempo van de vernieuwingsoperatie voor sommige teamleden te hoog lag.

5.3 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Voor het directieteam is de visie op deskundigheidsbevordering een logisch gevolg van de prioriteiten die vervat liggen in het opvoedingsproject. Eén van deze prioriteiten benadrukt de groei en de persoonlijke ontwikkeling van de leraren. Uit het doorlichtingsonderzoek blijkt dat het een uitdaging blijft om alle leraren en vakgroepen van deze visie te overtuigen.

Ondersteuning Zoals de regelgeving voorschrijft, heeft de school een nascholingsplan waarin zij haar procedure uitschrijft van aanvraag tot evaluatie. Het directieteam legt dit plan jaarlijks voor aan de bevoegde inspraakorganen. De schoolleiding gebruikt geen bevraging om de nascholingsbehoeften van haar personeelsleden te detecteren. Dat gebeurt ad hoc via individuele contacten met leraren, het functioneringsgesprek of vragen van werkgroepen en klassenraden.

De laatste schooljaren organiseert de schoolleiding voor het volledige korps systematisch interne nascholingen van algemene pedagogische en didactische aard zoals motivatie van leerlingen, evaluatiebeleid, didactische werkvormen of zelfsturende teams. Zij doet hiervoor een beroep op haar eigen expertise en op die van externe organisaties.

Het directieteam roept haar individuele leraren en vakgroepen op om hun vakkennis verder te ontwikkelen via externe nascholing. Daarvoor stelt zij de nodige documentatie ter beschikking. Het leerkrachtenteam heeft geen plicht tot nascholing. Enkel bij de invoering van nieuwe leerplannen stuurt de schoolleiding stelselmatig een delegatie van de vakgroep op nascholing.

De scholengemeenschap organiseert een gemeenschappelijke pedagogische studiedag. Van elke school is er een afvaardiging in de werkgroep 'gemeenschappelijke pedagogische studiedag'. Via workshops kunnen de leraren inzichten en expertise verwerven. De organisatie en de inhoudelijke gevarieerde thema's zijn een voorbeeld van goede praktijk.

Doeltreffendheid De leraren evalueren de gemeenschappelijke pedagogische studiedag. Dat vormt het vertrekpunt voor de inhoudelijke invulling van de volgende gezamenlijke studiedag.

Het directieteam stuurt haar aanpak van interne nascholingen bij. Op basis van gesprekken met leraren heeft zij een goed zicht op de effecten van deze nascholingen. Het is een uitdaging voor de schoolleiding de betrokkenheid van alle personeelsleden bij deze nascholingen systematisch te bewaken.

De school verzamelt data over de gevolgde nascholingen van haar individuele leraren. Deze hebben enkel informatieve waarde. Een analyse daarvan heeft de school nog niet gemaakt. Uit het vakkenonderzoek blijkt dat een aantal vakgroepen weinig of geen vakgerichte nascholingen volgen; een gebrekkige leerplankennis brengt bovendien de leerplanrealisatie in het gedrang; een aantal vakgroepen multiplificeert ook in beperkte mate de opgedane kennis. Een evaluatie van de bestaande aanpak en een aansturing van vakgerichte nascholingen door het schoolbeleid vanuit een behoefteonderzoek is in deze noodzakelijk.

De nascholingsgelden die de school van de overheid ter beschikking krijgt, worden benut. In het nascholingsplan lezen we dat dat de school geen extra werkingsbudgetten voor nascholing ter beschikking kan stellen. Dat kan de deskundigheidsbevordering van vakgroepen of individuele leraren belemmeren.

Ontwikkeling De schoolleiding heeft de laatste schooljaren sterk ingezet op krachtige interne pedagogisch-didactische nascholingen voor het volledige korps om de deskundigheid van haar leraren te versterken zoals motivatie van leerlingen, evaluatiebeleid, didactische werkvormen en zelfsturende teams; om deze vernieuwingen te laten slagen, is het noodzakelijk ook in te zetten op vakgerichte nascholingen. Op die manier kan een intensievere dynamiek ontstaan waarbij nieuwe vakgebonden inzichten de ontwikkelingen op schoolniveau versterken.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De algemeen directeur, tevens directeur van campus Maria Middelaars, werkt nauw samen met het schoolbestuur en met de directie van campus Ledeberg. Gezien alle studierichtingen van het secundair onderwijs gehuisvest zijn op campus Ledeberg, stuurt de pedagogisch directeur het pedagogisch-didactisch beleid van beide scholen deskundig aan en volgt de processen nauwgezet op. Op basis van het opvoedingsproject tekenen zij samen de krijtlijnen uit van het vernieuwd schoolbeleid, met inspraak van het korps. De functies van het directieteam en de leden van het middenkader zijn opgenomen in een overzichtelijk organogram. Hun verantwoordelijkheden zijn gekend door personeel, ouders en leerlingen. Het directieteam zet zo in op een gedeeld leiderschap. Het wil betrokkenheid creëren en een breed draagvlak bij de personeelsleden verzekeren. Het financiële en materiële beheer van de onderwijsinstelling zoals het economaat, de boekhouding, de catering, de infrastructuur en het onderhoud van de gebouwen, de preventie en veiligheid en de verzekeringen, vallen onder de directe verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Daardoor heeft de schoolleiding meer tijd voor het pedagogisch-didactisch beleid. De zorg- en domeincoördinatoren en de preventieadviseur/technisch adviseur coördinator vormen het middenkader dat doelgerichte ondersteuning biedt aan het lerarenkorps bij het verankeren van de beleidskeuzes.

Het directieteam is niet enkel begaan met de organisatorische aspecten van het schoolbeleid, maar vervult ook een ondersteunende en coachende rol op een begeesterde en inspirerende wijze. Hierbij vullen de competenties van de directieleden elkaar aan. Het directieteam stelt zich toegankelijk op voor leraren, leerlingen en ouders. Het vraagt aan haar medewerkers een expliciet engagement om samen aan een veilige leer- en leefomgeving te werken, gebaseerd op de zeven pijlers van het opvoedingsproject: engagement, luisterbereidheid, orde, gastvrijheid, tijd, flexibiliteit en groei.

Visieontwikkeling Het directieteam stond na de fusie in 2008 voor nieuwe uitdagingen. Het moest drie schoolculturen dichterbij elkaar brengen, werken in een totaal nieuwe context en een steeds groter wordende schoolorganisatie in goede banen leiden. Een niet alledaagse opgave waarin de directie al grotendeels geslaagd is. Het huidige pedagogisch project of schoolvisie is het resultaat van een groei- en inspraakbeleid gebaseerd op een brede consultatie en intensieve samenwerking met alle partners. De schoolvisie is later zichtbaar gemaakt via een opvallend uithangbord op de speelplaats en een poster die het hele groeiproces samenvat.

De personeelsleden willen leerlingen 'laten worden wie ze zijn', in een leefomgeving die vriendelijkheid, geduld en respect uitstraalt. Dat komt ook tot uiting in de vele verbouwingen en nieuwbouw die ervoor zorgen dat leerlingen zich geborgen en thuis voelen. Verder zetten ze in op optimale kansen voor elke jongere om zichzelf te ontplooien en uit te groeien tot een respectvolle jongvolwassene, die op een geweldloze manier kan communiceren en conflicten kan oplossen. De leraren gaan ook gericht op zoek naar de verschillende talenten van de leerlingen. De lesstijl en activerende werkvormen motiveren de leerlingen en zetten hen meer aan tot leren.

De directie legt jaarlijks een prioriteit/focus vast, expliciet gekoppeld aan de algemene schoolvisie. Zij reflecteert regelmatig over de toepassing van de opgezette trajecten en stuurt coachend bij. Zo blijven alle participanten bij de les en creëert zij een brede gedragenheid van de beleidsbeslissingen. De directie rekent erop dat het schoolteam de gezamenlijk ontwikkelde visie uitdraagt. Van de leerlingen verwacht ze een respectvolle houding. Met de ouders wenst ze op een open wijze te communiceren.

De directie laat op een systematische werkwijze (het olievlekprincipe) de schoolvisie en de prioriteiten ingang vinden. De vertaling ervan in een aantal onderzochte vakken blijft echter achterwege. Het is een uitdaging voor de schoolleiding alle prioriteiten verder aan te sturen en op te volgen. Het ultieme doel is de schoolwerking te laten gebeuren via zelfsturende teams.

- Besluitvorming** Het directieteam overlegt met de diverse verplichte en eigen participatieorganen. Het schoolbestuur levert een belangrijke bijdrage aan de schoolwerking. Daarnaast zijn diverse werkgroepen en kernteams actief. De kernteams worden gecoacht door de domeincoördinatoren en genieten een behoorlijke autonomie.
- Om een groot draagvlak te creëren zijn er regelmatig werkvergaderingen. De verslaggeving toont aan dat de actiepunten opgevolgd worden. De belangrijkste conclusie uit het overleg worden voor de leraren gecommuniceerd via het elektronische platform en personeelsvergaderingen, via mededelingen en brieven naar ouders en leerlingen.
- De communicatie tussen de schoolleiding en het team verloopt open en transparant.
- Kwaliteitszorg** Het was belangrijk om na de fusie orde op school te brengen in de breedste betekenis van het woord. De school ondernam hiervoor diverse tussenstappen. De informatie van de drie scholen samenbrengen, structureren en digitaal beschikbaar stellen in een herkenbare structuur is een immense opdracht die vandaag een verder verloop kent. Daarnaast is het creëren van 'rust', als voorwaarde om leerlingen tot leren te brengen, een terechte en geslaagde investering gebleken. Een brede bevraging van het welbevinden bij personeel en leerlingen heeft geleid tot de nieuwe schoolvisie.

Door de schoolwerking gedurfd in vraag te stellen, trekt de schoolleiding een proces van interne kwaliteitszorg op gang en verhoogt zo de betrokkenheid van het personeel. Het directieteam maakt gebruik van zelfevaluatie als hefboom om de kwaliteit te bewaken en het beleidsvoerend vermogen bij te sturen. Zij stelt dat kwaliteitszorg een zaak is van iedereen, vertrekkend van de noden en vaststellingen en door te borgen wat goed is. Daarom gaat zij doelgericht op weg om via nieuwe input, verworven door gerichte vorming en coaching door externe partners, samen visie te ontwikkelen. De methodiek die ze daarvoor kiest, sluit aan bij de schoolcultuur.

Het directieteam heeft een tijdpad uitgezet om gefaseerd te werken aan vier prioriteiten met betrekking tot het groeibeleid (persoonlijke ontwikkeling, talentenontwikkeling en evaluatie) en het inspraakbeleid (domeingerichte aanpak). De prioritaire doelstellingen voor dit schooljaar zijn vooral het borgen van het opvoedingsproject en verder inzetten op kwaliteitszorg en datageletterdheid. Het directieteam wil dit doen via geplande en gestuurde vakgroep- en domeinteamwerking. De aanpak op het vlak van evaluatiebeleid is bijgestuurd na een tussentijdse evaluatie. Meer gerichte vorming en intensievere begeleiding resulteerde in een vernieuwd toetsenbeleid, gefaseerd in te voeren vanaf volgend schooljaar (beoordelen vanuit talenten en niet vanuit wat het kind niet kan of niet kent). Dit erkenningsonderzoek toont aan dat niet alle personeelsleden het samen ontwikkelde evaluatiebeleid toepassen.

Het directieteam ondersteunt elke actie in het ontwikkelingsproces door procedures en instrumenten te ontwikkelen en ter beschikking te stellen. Zo creëerde ze een waardenwijzer en een reglementenwijzer als geheugensteun voor de leerlingen. Het directieteam besteedt veel aandacht aan vorming van de leraren voor alle nieuwe onderwijskundige ontwikkelingen. Zo investeert zij dit schooljaar vooral in die nascholingen die nodig zijn om het vernieuwde evaluatiebeleid doeltreffend uit te voeren, in het bijzonder het competentiegericht evalueren. Zij stimuleert en faciliteert de deelname van vakgerichte nascholingen die de vakgroepcoördinator goedkeurt. Daarnaast blijft het directieteam investeren in het ICT-beleid en de kostenbeheersing.

De directieleden vinden het belangrijk te blijven zorgen voor degelijke infrastructuur en voldoende leer- en werkmiddelen om het welbevinden, de leerkansen en de werkomstandigheden van iedereen te bevorderen. Dat ze hierin nog niet volledig geslaagd zijn, erkent de schoolleiding.

Het directieteam wil met de school verder evolueren naar een competentie- en talentmanagement om een modern personeelsbeleid te kunnen voeren. De huidige functioneringsgesprekken blijven, maar krijgen een ander kader gebaseerd op een competentieprofiel.

Alle beleidsacties getuigen van een groot beleidsvoerend vermogen. Het directieteam heeft ernstige inspanningen geleverd om te komen tot een kwaliteitsbevorderend beleid door het volgen van diverse nascholingen rond dit thema. De leden hebben zich als doel gesteld zich te blijven professionaliseren om de nieuwe prioriteiten op een kwaliteitsvolle manier te implementeren.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De zorg voor de leerlingen.
- De professionele taakbekommernis, de creativiteit en het engagement van de meeste personeelsleden.
- De aanvangsbegeleiding.
- De doelgerichte ontwikkeling van het evaluatiebeleid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het begeistert en inspirerend leiderschap.
- De vertaling van het opvoedingsproject in beleidsprioriteiten en concrete acties.
- De ontwikkelingsdynamiek met betrekking tot de onderwijskundige processen.
- Het reflecterend vermogen van het directieteam.
- De overleg- en open communicatiecultuur.
- De uitbouw van een kwaliteitszorgsysteem en het gebruik van data.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De infrastructuur en de minimale materiële vereisten voor de meeste vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.
- De toepassing van duidelijke criteria voor het evalueren van vaardigheden en vakattitudes.
- De onderbouwing van het advies met gegevens uit het leerlingendossier.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verdere aansturing en bewaking van de leerplanrealisatie.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De leerplanrealisatie voor techniek en aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom.
- De leerplanrealisatie voor maatschappelijke vorming in de eerste graad B-stroom.
- De leerplanrealisatie voor administratie en retail in bso tweede graad in de studierichting Verkoop.
- De leerplanrealisatie voor aardrijkskunde in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Humane wetenschappen.
- De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET		
Graad 1 A	aardrijkskunde, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	aardrijkskunde, techniek	
Graad 1 Techniek-wetenschappen	aardrijkskunde, techniek	
Graad 2 BSO Verzorging-voeding		huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-02-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Agnes GEERTS de inspecteur-verslaggever	Dirk FLAMANT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	